

**UNIVERSITY
OF TURKU**

This is a self-archived – parallel-published version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details. When using please cite the original.

AUTHOR	Elsa Saarikkomäki
TITLE	Gloaalien rikosilmiöiden uhrit ovat haavoittuvassa asemassa
YEAR	2023
DOI	-
VERSION	Kustantajan PDF
CITATION	Saarikkomäki Elsa: Gloaalien rikosilmiöiden uhrit ovat haavoittuvassa asemassa, Haaste 3/2023.
LICENSE	-

HAASTE

Haaste-lehti käsittelee rikoksentorjuntaa ja kriminaalipolitiikkaa

[Rikoksentorjunta](#) / [fi](#) / [Haaste-lehti](#) / Artikkele

Globaalien rikosilmiöiden uhrin ovat haavoittuvassa asemassa

20.9.2023 8.09

Rikollisuuden tarkastelussa keskitytään usein paikallisiin ilmiöihin ja toimenpiteisiin. Tässä Haaste-lehden teemanumerossa syvennytään globaaleihin ja valtioiden rajat ylittäviin ilmiöihin. Teemaa lähestytään kahdesta näkökulmasta. Yhtäältä tutkitaan globaaleja rikoksia, jotka liikkuvat valtioiden rajojen yli ja toisaalta tarkastellaan valtion rajat ylittäviä ihmisiä ja heidän uhrikokemuksiaan. Tutkimustieto tarjoaa keinoja rikosilmiöiden parempaan tunnistamiseen ja ehkäisyyn sekä uhrien aseman parantamiseen.

Monien globaalien rikosongelmien ehkäisy on haasteellista ja niihin kohdistuva kontrolli on vähäistä. Kyberrikollisuus matkustaa hetkessä ympäri maailmaa osuen paikallisiin ja laajoihin kohteisiin. Myös perinteisten rikosilmiöiden, kuten järjestäytyneen rikollisuuden tai huumekaupan laajeneminen pimeän verkon avulla tuottaa laajoja globaaleja ongelmia. [Gannon kollegoineen](#) keräsi tietoa pimeässä verkossa toimivista laajoista ryhmistä, joissa tuotetaan ja levitetään lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan kuvamateriaalia. Nämä rikokset ovat vaikeasti löydettävissä, mikä tuo esiin uusien keinojen kehittämisen tarpeen. Näiden keinojen etsimisen on oltava rikoksentorjunnan keskiössä.

Moni ihmiskaupan uhreista on lapsia. Ihmiskaupan uhrin ovat erityisen haavoittuvassa asemassa globaalien rikollisuuden uhreina. [Hannonen ja Kainulainen](#) tutkivat rankaisemattomuusperiaatetta, ja toteavat, että rikolliseen toimintaan pakottamista ei ole tunnistettu riittävästi ihmiskaupan muotona. Numerossa pureudutaan lisäksi yritysten vastuuseen työperäisen ihmiskaupan torjunnassa.

Kriminologiassa on muodostunut viime aikoina uusia tutkimussuuntauksia globaaleiden ilmiöiden ympärille. Paitsi erilaisia rajat ylittäviä rikoksia myös rajat ylittävien ihmisten oikeuksia tarkastellaan. Niin kutsuttu 'border criminology' tutkii siirtolaisten ja turvapaikanhakijoiden oikeuksia ja kokemuksia, valtioiden rajojen kontrollia sekä päätöksentekoprosesseja. 'Crimmigration' suuntaus keskittyy tilanteisiin, joissa rikoslaki ja muuttoliikettä koskeva sääntely kohtaavat luoden tiiviimpää kontrollia ihmisryhmiä kohtaan. Tutkimuskohteina on myös esimerkiksi rajavalvonta ja sen yksityistyminen, etninen profilointi sekä ihmiskauppa.

Vainon ja väkivallan uhkan takia kansainvälistä suojelua hakevat ovat Suomessakin alttiita rikosuhritumiselle ja ihmiskaupalle. Vaikka toisille maailma on vapaampi liikkuvuuden suhteen, on turvapaikanhakijoille rajat, valvonta ja kontrolli arjessa jatkuvasti ja pitkäkestoisesti läsnä (ks. [Valtosen artikkeli](#)). Kontrollia ohjataan enemmän näiden ihmisten valvontaan, kuin ratkaisemaan heihin kohdistuvia rikoksia tai uhkia. [Vanto](#) puolestaan osoittaa, kuinka viranomaisten harkintavalta ja turvapaikkaprosessin muutokset luovat haavoittuvuutta turvapaikanhaussa.

Rajat ylittävät ihmiset, jotka ovat rikoksen uhreja lähtö- tai kohdemaassa, ovat haastavassa asemassa tuen ja palveluiden saannin suhteen. Globaaleja ilmiöitä tulee tunnistaa paremmin ja huomioida lasten ja muiden haavoittuvien ryhmien asema ja oikeuksien toteutuminen. Tarvitsemme tutkimukseen perustuvaa tietoa, jotta voimme tukea rikosuhreja sekä havaita ja ennaltaehkäistä haastavia globaaleja rikosongelmia.

Elsa Saarikkomäki

Kuva: Pixabay

[Haaste 3/2023](#)

3-2023 [PÄÄKIRJOITUS](#) [EHKÄISY](#) [ENNALTAEHKÄISY](#) [GLOBALISAATIO](#) [HAAVOITTUNEET](#) [IHMISKAUPPA](#) [KAUPPA](#) [KRIMINOLOGIA](#) [RAJAT](#) [RIKOKSEN UHRIT](#)
[RIKOKSET](#) [TURVAPAIKANHAKIJAT](#) [TUTKIMUS](#)

